

Ohjeita LASTA-seula -lomakkeen täyttämistä varten

Kirjaa asiat, jotka sinulla ovat tiedossa. Kirjaa mahdollisimman tarkkaan alkuperäinen potilastietojärjestelmästä saatu tieto ja vältä pohdintaa.

Kohta 1. Taustatiedot

- R-ilmoitus kun kirjaamisvaiheessa syytä epäillä rikosta ja S-ilmoitus muissa tapauksissa.
- Kirjaa kohdista (b–f) päivämäärät, jos ne ovat tiedossasi.
- i): Lapsen ikä ilmoitetaan vuoden ja kuukauden tarkkuudella. Alle 3-kuukauden ikäisten lasten kohdalla ikä ilmoitetaan kuukauden ja viikon tarkkuudella.
- k) Lapsen asioista vastaavan ns. oma työntekijän nimi ja puhelinnumero.
- l) Epäilty rikosta tutkivan poliisin nimi ja puhelinnumero.

Kohta 2. Epäilty rikos ja sen viimeisin tapahtuma-aika

- Kirjaa tarvittaessa lisätiedot -kohtaan myös eri kaltoinkohtelun muotojen yhdistelmät.

Kohta 3. Somaattiset tutkimukset ja niiden kiireellisyysarvio

- Lisätietoja kohtaan selvennys, jos kiireellisyysarvio poikkeaa lomakkeella mainituista ajoista.

Kohta 4. Lapsen asuminen, huoltajuus, perhesuhteet, vk/koulu ja lapsen sekä vanhempien kansalaisuus ja äidinkieli

- a) Lapsen asuminen. Tarvittaessa voit kirjata lisätietoja. Laita lisätietoja kohtaan esimerkiksi keitä asuu lapsen kanssa samassa taloudessa. Jos lapsi on sijoitettuna, merkitse sijaishuoltoipaikan nimi.
- b) Lapsen huoltajuus. Kirjaa tarvittaessa lisätietoja kohtaan muun muassa lapsen ja etävanhemman tapaamisjärjestelyt.
- c) Lapsen ja vanhemman/vanhempien äidinkieli. Kirjaa lisätietoja kohtaan mahdollinen tulkin tarve.
- e) Päiväkodin nimi ja päiväkodin vastuuhenkilö
- f) Koulun nimi, luokka-aste ja opettaja

Kohta 5. Olemassa oleva aktiivinen yhteistyö

- Kirjaa kyseessä olevaan epäilyyn liittyvä lapsen näkökulmasta tällä hetkellä merkittävä yhteistyö, joka on jo käynnistynyt ja muu aktiivinen yhteistyö. Kirjaa, jos seuraava verkoston päivämäärä on tiedossa.

Kohta 6. Hoidon/tuen piiriin ohjaaminen

- Onko lapsi tai joku muu perheenjäsen ohjattu avun piiriin kyseessä olevan tapahtuman johdosta, kirjaa kenen toimesta on ohjattu avun piiriin ja minne.

Kohta 7. Toive moniammatillisesta palaverista / LASTA-palaverista

- Onko sosiaalitoimessa tai terveydenhuollossa sellainen näkemys, että moniammatillinen työryhmä olisi hyvä koota

Kohta 8. Prosessiin liittyvät perustiedot

- ..

Kohta 9. Sosiaalitoimen työskentelyyn liittyvät perustiedot

- ..

Kohta 10. Lapsen terveydentilaan ja kehitykseen liittyvät tekijät

Aikaisempi pahoinpitely / seksuaalinen hyväksikäyttö tai sen epäily

- Kohdat a) ja b) Laita rasti sen mukaan, onko epäilty tai todettu. Jos aikaisempi epäily nousee esiin, laita päivämäärä milloin ja tarkennus, mistä olet tiedon saanut kohtaan lisätietoja.

Aikaisemmat merkinnät, jotka saattavat viitata pahoinpitelyyn tai seksuaalirikokseen

- c) Arvioi potilastietojen perusteella. Esim. lapsella on todettu jokin trauma/vamma, ja sen syntymekanismi on epäselvä kirjauksen perusteella. Kohtaan merkittäviä asioita ovat esim. epäselvät murtumat tai lapselle tehty toistuvat kuvantamistutkimukset (mm. röntgentutkimukset, CT, MRI) vammoista, joiden syntymekanismi epäselvä.
- Laita rasti vaihtoehtojen mukaisesti ja milloin todettu ja mistä olet saanut tiedon.
- e) Jos lapsella on todettu olevan pitkäaikaissairauksia, tarkenna lyhyesti mitä sairauksia. Ei diagnoosinumeroita, vaan auki kirjoitettuna sairaus. Myös esim. pitkittynyt infektiokierre on merkittävä kuorimitustekijä.
- f) Jos merkinnöistä löytyy viitteitä lapsen traumaattisista kokemuksista, laita rasti ja tarkenna lisätietoja kohtaan, mitä ja milloin. Kirjaa lisäksi mistä tieto on saatu ja kirjauspäivämäärä. (Traumaattisilla kokemuksilla tarkoitetaan esimerkiksi vanhempien välistä parisuhdeväkivaltaa, jota lapsi on nähnyt, tai muita uhkaavia tilanteita, esimerkiksi kolari).
- g-h) Arvioi potilasasiakirjoihin tehtyjen merkintöjen perusteella (sosiaalipediatrian, lasten- ja nuorisopsykiatrian, koulupsykologin ja neurologian tiedot ovat aina merkittäviä) onko toistuvia tai muuten merkittäviä käyntejä julkisessa/yksityisessä terveydenhuollossa.
- i) Arvioi potilastietojen perusteella. (Kaksi tai kolme peruttua vastaanottoaikaa ovat merkittäviä vasta, jos ne ovat perätysten)
- j) Jos riskikäyttäytyminen tulee esiin, kirjaa lyhyt kuvaus millaista riskikäyttäytymistä (esimerkiksi itse-tuhoisuus, päihteet, tapaturma-alttius) ja mistä tieto on saatu ja kirjauspäivämäärä.

- k) Onko merkintöjä, jotka viittaavat lapsen käytöshäiriöihin. Kirjaa lisätietoja kohtaan kuka niistä on raportoinut.
- l) Jos on merkintöjä lapsen kehitykseen (psykkinen, fyysinen ja sosiaalinen) liittyen, kirjaa lyhyt kuvaus millaisia ja mistä tieto on saatu ja kirjauspäivämäärä. Kirjaa myös lapsen kielelliseen kehitykseen liittyvät tiedot, jotka voivat vaikuttaa lapsen haastattelemiseen.
- m) Jos on huolta kirjaa millaista ja mistä tieto saatu ja kirjauspäivämäärä.
- n) Merkittävästä hampaiden hyvinvoinnin laiminlyönneistä voivat olla osoituksena mm. anestesiassa tehdyt hampaiden poistot vaikean kariesin vuoksi tai muu vakava-asteinen hampaiden hoidon laiminlyönti.

Lomakkeen kohta 11. Vanhempiin, perheeseen ja olosuhteisiin liittyvät tiedot (tämän hetkisten tietojen perusteella). Vanhemmilla viitataan tässä yhteydessä lapsen tosiasiallisiin vanhempiin, tai muihin lapsen huolenpidosta vastaaviin aikuisiin

Laita rasti vaihtoehtojen mukaisesti ja kirjaa lisätietoja kohtaan tarvittavat lisäykset olemassa olevista palveluista, suunnitelmista ja yhteistyöstä.

- a) Jos on tiedossa lapsen/perheen muuttoja, kirjaa milloin/kuka/mistä muutettu. Muuttojen määrä on merkittävä arvioinnin kannalta jos muutot toistuvat huomattavan tiheästi (esim. toistuvat vuosittaiset muutot tai > 8 muuttoa)
- b) Jos on tiedossa huolia perheen muista lapsista, kirjaa lyhyesti mitä huoli/huolet koskee. Kirjaa myös sisarusten syntymävuosi ja sukupuoli.
- c) Jos vanhempi/vanhemmat hyväksyvät kuritusväkivallan, täsmennä lisätietoihin kumpi vanhemmista tai molemmat jos molemmat hyväksyvät. Laita myös lyhyt kuvaus, miten tämä on tullut esiin.
- d) ja e) Laita rasti vaihtoehtojen mukaisesti ja täsmennä, milloin kotihälytyksiä tai päivystyksellisiä kotikäyntejä on ollut. Kirjaa lisäksi lyhyesti syy.
- f) Laita rasti vaihtoehtojen mukaisesti ja kirjaa onko oikeusprosessi meneillään vai päättynyt sekä tarkempi ajankohta, jos tiedossa. Lisäksi tieto erimielisyydestä ilman oikeusprosessia kirjataan lisätietoihin.
- g) Jos on tiedossa riippuvuuksia, kirjaa tarkennus lisätietoja kohtaan: mikä riippuvuus. Kirjaa lisätietoihin myös olemassa olevat hoitokontaktit tai/ja palvelut sekä mistä tieto on saatu.
- h) Jos on tiedossa kuormitustekijöitä, tarkenna lisätietoja kohtaan millaisia ja mistä tieto on saatu. esim. äiti kertonut.
- i) Jos on tiedossa aikaisempia järkyttäviä kokemuksia, kirjaa tarkennus mitä ja milloin. (Kokemus voi olla esimerkiksi väkivallasta, sotatraumasta yms.)
- j) Jos tiedossa ko. uhkaa, kirjaa lisätietoja kohtaan tarkemmin minkälaista uhkaa ja onko joitakin toimenpiteitä meneillään. Jos on meneillään olevia viranomaisten toimenpiteitä, kirjaa lisätietoja kenen

toimesta ja millaisia. Jos toimenpiteitä ei vielä ole, kirjaa mitä suunnitelmia viranomaisilla on meneillään.

Lomakkeen kohta 12. Onko tämänhetkisten tietojen perusteella olemassa seuraavia alla mainittuja riskejä.

Lisätietoja: Kirjaa mihin epäily perustuu sekä muut tärkeät ja olennaiset huomiot, joita ei ole kirjattu aikaisemmin. Tai huomiot, jotka ovat syntyneet esimerkiksi tietojen yhdistämisen näkökulmasta.

- a) - c) Riski arvioidaan olemassa olevien tietojen perusteella. Jos tietojen perusteella ei ole riskiä, laitetaan rasti kohtaan, ei. Jos tietojen perusteella sosiaalityöntekijälle on epäselvää onko riskiä, laitetaan rasti kohtaan ”en osaa sanoa” (eos). Jos olemassa olevien tietojen perusteella on riski, laitetaan rasti kohtaan, kyllä ja kirjataan, mihin arvio perustuu. Merkittävää tässä on esimerkiksi esitetyt uhkaukset tai muut viranomaisten kirjaama erityinen huoli (perhesurmasta, vainosta tai itsemurhasta). Kirjaa myös onko asiassa konsultoitu esimerkiksi poliisia, lastensuojelua tai lääkäriä sekä mahdolliset toimenpiteet/suunnitelmat.
- d) Kirjaa tähän tarvittaessa muut huolet, jotka eivät edellä nousseet esiin. (Sellainen voi olla esimerkiksi tieto vanhempien kyvystä/halusta ottaa tarjottua apua vastaan tai muu huoli, joka keskustelussa on noussut esiin, mutta ei ole vielä tullut kirjatuksi).

Lomakkeen kohta 13. Tapauksen jatko

- Kohta a) ja b) liittyvät toisiinsa siten, että kohdassa b ilmaistaan perustelu a-kohdalle. Kohdassa b voi tulla kyseeseen useampi vaihtoehto.

Lomakkeen kohta 14. Taustatietojen perusteella muodostettuja vaihtoehtoisia hypoteeseja

- Kirjataan väkivaltaepäilylle taustatietojen perusteella asetetut mahdolliset vaihtoehtoiset selitykset (hypoteesit)